

คลินิกผิวหนังแพ้สัมผัสและอาชีพเวชศาสตร์

สถาบันโรคผิวหนัง

ผิวหนังแพ้สัมผัส คือ ปฏิกิริยาผื่นแพ้ชนิดหนึ่ง เกิดจากสารที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้สัมผัสผิวหนังโดยตรง และกระตุ้นให้ผิวหนังบริเวณนั้นเกิดอาการผื่นแพ้คัน สารที่กระตุ้นให้เกิดผื่นแพ้สัมผัสมีหลายชนิด เช่น สารนิกเกิล ที่พบในเครื่องประดับ น้ำหอมและสารกันเสียที่ผสมกับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง สีที่พบในยาย้อมผม เป็นต้น รวมทั้งโรคที่เกิดจากการทำงาน โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานและสัมผัสกับสิ่งเหล่านี้ ได้แก่ สารเคมี น้ำกรด ต่าง โลหะ ปูน ยางธรรมชาติ ผู้ป่วยโรคนี้ส่วนหนึ่งซื้อยาทาเอง หรือรักษาตามอาการ ด้วยการหลีกเลี่ยงการสัมผัสสารที่เป็นสาเหตุ จนทำให้เกิดความเรื้อรังของโรค

กลุ่มงานผื่นแพ้สัมผัสและอาชีพเวชศาสตร์ สถาบันโรคผิวหนัง ให้บริการตรวจวินิจฉัยโดยการทดสอบทางผิวหนังซึ่งสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ การทำทดสอบด้วยวิธี Patch test เป็นการทดสอบโดยปิดสารภูมิแพ้ที่ผิวหนัง และการทดสอบโดยวิธีสะกิดผิวหนัง (Prick test) ใช้เข็มสะกิดน้ำยาทดสอบที่ผิวหนังเพื่อหาสาเหตุการเกิดผื่นผิวหนังอักเสบจากการสัมผัส (contact dermatitis) ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น ผื่นแพ้สัมผัส (allergic contact dermatitis) ผื่นระคายเคืองสัมผัส (irritant contact dermatitis) ผื่นลมพิษจากการสัมผัส (contact urticaria) การทดสอบทางผิวหนังสามารถสืบค้นหาสาเหตุการเกิดผื่นผิวหนังอักเสบจากงานอาชีพ ผื่นจากการแพ้ยา ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำทดสอบทางผิวหนัง ทำให้ทราบสาเหตุของการเกิดผื่นผิวหนังอักเสบจากการสัมผัส ป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำของผื่นผิวหนังอักเสบ กรณีเป็นโรคผิวหนังที่เกิดจากงานอาชีพผู้ป่วยสามารถป้องกันตนเองในการปฏิบัติงาน เช่น ใช้ถุงมือยาง ปรับสถานที่ในการทำงานให้เหมาะสม

อนึ่ง สถาบันโรคผิวหนังยังให้บริการด้านการทำทดสอบเพื่อตรวจสอบความเป็นสารก่อภูมิแพ้ หรือการก่อการระคายเคืองของผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับผิวหนังและเส้นผม รวมทั้งการตรวจสอบคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์เหล่านั้นทางด้านพิษวิทยา (Toxicology) อีกด้วย

*****